

کتاب را زندگی کنیم!

• بهاره جلالوند • تصویرگر: مهدیه صفائی نیا

اول از همه بگویید که این کتابخانه‌ی پرطرفدار، چطور راه افتاد؟

• زمانی که سنم کم بود، هیچ کتابخانه‌ای در روستای ما نبود و بچه‌ها به کتاب‌های غیردرسی، دسترسی نداشتند. برای همین، همیشه دلم می‌خواست در روستای ما کتابخانه‌ای باشد تا بچه‌ها بتوانند به راحتی کتاب بخوانند. تصمیم گرفتم تا همه‌چیز را تغییر بدهم و کودکی و نوجوانی بچه‌های روستا، مثل دوران من نباشد. برای این کار سختی‌های زیادی را پشت سر گذاشتم. از همان روز اول، کتابخانه‌ای وجود نداشت. چند کتاب خوب تهیه کردم و با بچه‌ها در طبیعت نشستیم و کتاب خواندیم. شاید برایتان جالب باشد که بدانید بچه‌ها تا قبل از این، کتاب غیردرسی ندیده بودند. برای همین، این کار خیلی آن‌ها را خوشحال کرد. مدتی به همین شکل گذشت و تعداد بچه‌هایی که به کتاب علاقه پیدا کردند، روز به روز بیش‌تر شد. وقتی علاقه‌ی

برای خیلی از ما، پیدا کردن کتاب مورد علاقه‌مان کاری ندارد. کتاب‌ها را به راحتی می‌توان از کتاب‌فروشی‌ها یا از اینترنت، خرید. شاید برایتان باورش کمی سخت باشد که بدانید خیلی‌ها اصلاً به کتاب دسترسی ندارند، چه برسد که بخواهند آن را بخرند! حتماً می‌پرسید، مگر چنین چیزی ممکن است؟ در پاسخ به این سؤال باید گفت بله؛ در برخی از روستاها دسترسی به کتاب غیردرسی، خیلی کار راحتی نیست و باید برای به دست آوردن آن، کلی زحمت کشید. «عبدالقادر بلوچ»، کتابدار است. او حدود ۲ سال پیش، تصمیم گرفت یک کتابخانه‌ی خوب، برای بچه‌های روستای وشنام ذری از توابع چابهار در استان سیستان و بلوچستان، راه‌اندازی کند تا بچه‌ها بتوانند به راحتی کتاب بخوانند.

خواندن، درس زندگی هم بدهم. این خیلی مهم است که همه‌ی بچه‌ها در هر کجای کشورمان، بتوانند چیزهایی که از کتاب یاد می‌گیرند، در زندگی خود به کار ببرند. ما فقط قرار نیست که از روی کتاب‌ها روخوانی کنیم و باید از کتاب بیاموزیم.

علاقه‌ی بچه‌ها به کتاب در روستای وشنام دری چقدر است؟

آن قدر زیاد که نمی‌توانم توصیف کنم. بچه‌ها از صبح اول وقت بیدار می‌شوند تا عصر، برای خواندن کتاب اشتیاق دارند. برایم خیلی جالب است که اصلاً خسته هم نمی‌شوند. همیشه آن‌ها را با یک کتاب در حال این طرف و آن طرف رفتن در روستا می‌بینم. بعضی از بچه‌ها، خواهر یا برادر کوچکشان را بغل می‌کنند و از کوچک‌ترها مراقبت می‌کنند، ولی باز هم کتاب در دستشان است. شاید بعضی از دانش‌آموزانی که کتاب می‌خوانند خیلی به نام نویسنده یا نام انتشارات توجهی نکنند، اما دانش‌آموزان ما، شناسنامه‌ی کتاب را هم می‌خوانند. حتی خیلی از آن‌ها خلاصه‌ی کتاب‌هایی را که خوانده‌اند، از حفظ تعریف می‌کنند که برای خود من خیلی جالب است.

کتابخانه و کتاب‌خوانی برای روستاچه‌فایده‌هایی داشته است؟

یکی از مهم‌ترین فایده‌های کتابخانه این بود که در کنارش توانستم برخی از خانواده‌هایی که اجازه‌ی مدرسه رفتن به فرزندانشان را نمی‌دادند، راضی کنم تا به مدرسه بروند و درسشان را ادامه بدهند.

بچه‌هایی که کتاب می‌خوانند می‌دانند که دنیا باید از زباله پاک شود

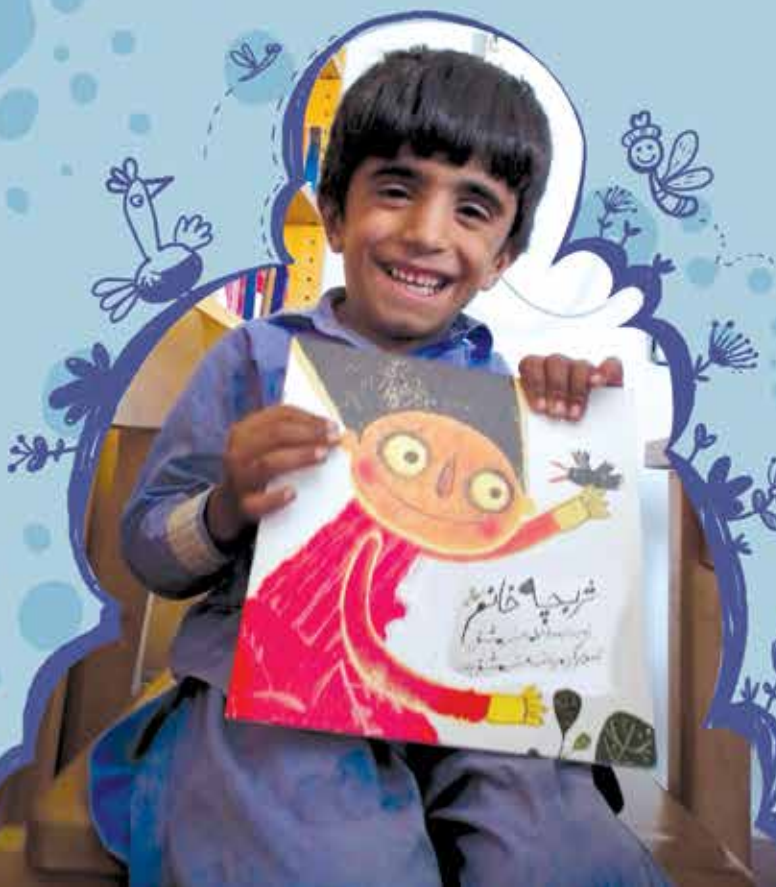

عبدالقادر بلوچ، مروج و کتابدار

آن‌ها را دیدم، تصمیم گرفتم یک کتابخانه‌ی خوب برایشان راه‌اندازی کنم تا بتوانند کتاب‌های بیش‌تری بخوانند. برای این کار، ساختمان کوچک مخابرات را که دیگر از آن استفاده نمی‌شد، تبدیل به کتابخانه کردم. کتاب‌هایی را خودم خریدم و بعضی از آن‌ها را نویسندگان خوب کودک و نوجوان، به ما هدیه دادند. تلاش‌های ما نتیجه داد و حالا روستای ما با کم‌ترین امکانات یک کتابخانه دارد. آن هم نه یک کتابخانه‌ی معمولی، کتابخانه‌ای که اعضای آن، دوستدار واقعی کتاب هستند.

خب، گفتید که کتابخانه‌تان معمولی نیست، مگر چه فرقی با کتابخانه‌های دیگر دارد؟

اینکه کتابخانه در همه جا وجود داشته باشد و کودکان و نوجوان‌ها بتوانند به راحتی به کتاب دسترسی داشته باشند، خیلی خوب است. ولی بارها دیده‌ام که در بسیاری از کتابخانه‌ها، فقط کتاب به امانت داده می‌شود و آن را بعد از مدتی پس می‌گیرند. اما در کتابخانه‌ی ما، همه چیز فرق دارد. بچه‌ها علاوه بر اینکه کتاب می‌خوانند، در مورد موضوع کتاب هم بحث و گفت‌وگو می‌کنند. یعنی سعی کردم که در کنار تشویق آن‌ها به کتاب

ارتباط باشیم. کتابخانه‌ی ما ترکیبی از بازی و کتاب‌خوانی است. یعنی در کنار کتاب خواندن، بازی‌های بومی و محلی هم انجام می‌دهیم. بچه‌ها در هر سنی که باشند، اجازه دارند خودشان از قفسه‌های کتابخانه کتاب بردارند. حتی در مورد محتوای کتاب هم سؤال می‌کنند و از مناسب بودن آن برای سنشان مطمئن می‌شوند.

به بچه‌های ایران بگویید که چرا مهم است کتاب بخوانند؟

کتاب، انسان‌ساز است و وقتی ما انسانیت را بیاموزیم، می‌توانیم از حق خودمان دفاع کنیم. آدم‌هایی که کتاب می‌خوانند، حرفی برای گفتن دارند و اگر چیزهایی که در کتاب می‌خوانند در زندگی خود به کار ببرند، دیگر سرشان کلاه نمی‌رود.

همیشه دلم می‌خواست در روستای ما کتابخانه‌ای باشد

با تلاش زیاد، مدرسه متوسطه اول روستا هم در حال راه‌اندازی است. به‌غیراز این، بچه‌ها حالا قدر محیط‌زیست را می‌دانند و زباله‌ای روی زمین نمی‌ریزند. حتی ما برنامه‌هایی هم برای پاک‌سازی طبیعت در روستا داریم. قبلاً برخی از بچه‌ها آگاهی زیادی درباره‌ی حیوانات نداشتند و گاهی بازیگوشی می‌کردند و به گنجشک‌ها یا پرندگان دیگر، آسیب می‌زدند. ولی الان دیگر حساسی هوای گنجشک‌ها را دارند و حتی برایشان دانه می‌ریزند. کتاب باعث شده که بچه‌ها صرفه‌جویی را یاد بگیرند و اسراف نکنند. خیلی از بچه‌ها اعتماد به نفسشان بیش‌تر از قبل شده و متن‌های زیبا برای مجله‌ها و روزنامه‌ها می‌نویسند که بسیاری از آن‌ها چاپ شده است. آن‌قدر کتابخانه و فعالیت‌های آن تأثیر مثبت داشته که روستای وشنام دُری را در سیستان و بلوچستان به اسم روستای کتاب می‌شناسند. حتی گردشگران هم برای دیدن روستا و کتابخانه به منطقه‌ی ما می‌آیند.

به‌غیراز کتاب‌خوانی چه کارهای دیگری در کتابخانه انجام می‌شود؟

کارهایی که در کتابخانه انجام می‌شود زیاد هستند، ولی به‌طور کلی، ما کلاس و کارگاه نقاشی، هنر، فلسفه، خلاقیت تصویری و بحث و گفت‌وگو با نویسندگان کودک و نوجوان را داریم. از وقتی کرونا آمد، بچه‌ها گروه‌بندی شدند تا سلامتی‌شان به خطر نیفتد. کرونا با همه‌ی بدی‌هایش، یک خوبی هم داشت، آن هم اینکه می‌توانیم با تماس تصویری و به شکل برخط (آنلاین)، با مربیان و نویسندگان کتاب‌های کودک و نوجوان در

خوب است بدانید که...

- روستای وشنام دُری، در هفدهمین جشنواره روستاهای دوستدار کتاب از بین ۲ هزار و پنجاه روستای شرکت‌کننده، برگزیده شده است.
- آقای بلوچ هم به‌دلیل کارهای داوطلبانه و خوبی که انجام داده، در ششمین دوره‌ی جشنواره انتخاب مروجین برتر کشور، نامزد شده است.
- چند نفر از دانش‌آموزان این روستا در سال گذشته، به‌عنوان برگزیدگان پویش کتاب‌خوانی استان سیستان و بلوچستان تقدیر شدند.
- اگر دوست دارید در مورد فعالیت‌های این کتابخانه بیش‌تر بدانید یا کتاب اهدا کنید، حتماً به سایت آن سری بزنید:

www.vashnamdorrlibrary.ir

بباید با بچه‌های کتابخانه بیش‌تر آشنا شویم.

<https://www.roshdmag.ir/u/2i3>

